

Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Lleoliad:
Ystafell Bwyllgora 3 – y Senedd

Dyddiad:
Dydd Llun, 18 Chwefror 2013

Amser:
14:00

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â:

Polisi: Tom Jackson
Clerc y Pwyllgor
029 2089 8597
Publicaccounts.comm@Wales.gov.uk

Agenda

---

1. Cyflwyniad, ymddiheuriadau a dirprwyon

2. Argyfyngau Sifil yng Nghymru – Tystiolaeth gan Lywodraeth Cymru a Swyddfa'r Cabinet (14:05 – 15:30) (Tudalennau 1 – 8)

PAC(4) 05–12 – Papur 1

June Milligan, Cyfarwyddwr Cyffredinol, Llywodraeth Leol a Chymunedau, Llywodraeth Cymru

Alyson Francis, Dirprwy Bennaeth Diogelwch Cymunedol, Llywodraeth Cymru

Wyn Price, Pennaeth Argyfyngau, Llywodraeth Cymru

Christina Scott, Cyfarwyddwr yr Ysgrifenyddiaeth Argyfyngau Sifil Posibl, Swyddfa'r Cabinet

3. Argyfyngau Sifil yng Nghymru – Tystiolaeth ynghylch y safbwynt lleol (15:30 – 16:30) (Tudalennau 9 – 25)

Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru

PAC(4) 05–13 – Papur 2

Simon Wilkinson, Swyddog Polisi Gwasanaethau Rheoliadol, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru

Gavin Macho, Rheolwr Cynllunio at Argyfwng, Cyngor Sir Caerdydd

Fforwm Lleol Cymru Gydnerth

PAC(4) 05–13 – Papur 3

Anne Evans, Cydgysylltydd Cydnerthedd Lleol, Ysgrifenyddiaeth Fforwm Lleol Cymru Gydnerth y Gogledd

Y Cyd-grŵp Gwasanaethau Brys

PAC(4) 05-13 - Papur 4

Yr Uwcharolygydd Claire Parmenter, Cydgysylltydd Argyfyngau Sifil Posibl
Gwasanaethau Brys Cymru, y Cyd-grŵp Gwasanaethau Brys

**4. Argyfyngau Sifil yng Nghymru - Tystiolaeth gan y sector
gwirfoddol (16:30 - 17:00)** (Tudalennau 26 - 28)

St John Cymru

PAC(4) 05-13 - Papur 5

James Shaughnessy, St John Cymru

Rhodri Jones, Cynghorydd Gweithrediadau, St John Cymru

5. Papurau i'w nodi (Tudalennau 29 - 31)

**6. Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y
cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y canlynol:**

Eitem 7.

**7. Trafod y dystiolaeth ar Argyfyngau Sifil yng Nghymru (17:00 -
17:30)**

Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus PAC(4) 05-13 – Papur 1

Papur tystiolaeth gan y Cyfarwyddwr Cyffredinol, Llywodraeth Leol a Chymunedau, Llywodraeth Cymru, a Chyfarwyddwr Ysgrifenyddiaeth Argyfyngau Sifil Posibl Swyddfa'r Cabinet i'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus mewn ymateb i Adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru ar Argyfyngau Sifil yng Nghymru (6 Rhagfyr 2012)

Y Sefyllfa Gyfansoddiadol

Er nad yw argyfyngau sifil posibl, fel swyddogaeth ar wahân, yn fater sydd wedi'i ddatganoli i Lywodraeth Cymru, mae Deddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004 a'i rheoliadau ategol yn cydnabod y rôl bwysig sydd gan Lywodraeth Cymru yn y broses ddeddfwriaethol a'r ffaith fod ganddi fuddiant sylweddol yn y maes o ystyried fod ganddi gyfrifoldeb datganoledig dros nifer o sefydliadau sy'n ymatebwyr Categori 1 a 2 o dan y Ddeddf. Mae'r Ddeddf hefyd yn cydnabod y gwahaniaethau o ran y gofynion y mae'r Rheoliadau yn eu gosod ar ymatebwyr Categori 1 a 2 yng Nghymru oherwydd y trefniadau gweinyddol unigryw yng Nghymru. Mae adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru'n datgan bod Llywodraeth Cymru'n 'rhoi 'cymorth effeithiol i'r partneriaid sy'n cyflawni Deddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004.'

Mae gan Lywodraeth Cymru rôl statudol yn y gwaith o gyflwyno rheoliadau a chanllawiau sy'n ymwneud yn gyfan gwbl neu'n rhannol â Chymru. Lle bydd Llywodraeth y DU yn gweithredu o dan Ran 1 y Ddeddf (gwneud rheoliadau neu orchmynion, rhoi cyfarwyddiadau, cyhoeddi canllawiau neu roi camau gorfodi ar waith), mewn perthynas â chyrrff y mae gan Lywodraeth Cymru swyddogaethau'n ymwneud â hwy, rhaid i Lywodraeth y DU geisio cydsyniad Gweinidogion Cymru (Adran 16(2)). Mewn achosion eraill lle bydd gweithredu o'r fath yn ymwneud â Chymru, rhaid i Lywodraeth y DU ymgynghori â Gweinidogion Cymru (Adran 16(1)).

Dim ond Llywodraeth y DU ac ymatebwyr o dan y Ddeddf sy'n cael dwyn achosion yn erbyn ymatebwyr yng Nghymru am fethiant i gydymffurfio â dyletswyddau sydd yn y Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl. Mae Deddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004 yn aseinio pŵer i Weinidogion y DU a Gweinidogion yn yr Alban a Gogledd Iwerddon fonitro'r modd y caiff dyletswyddau diogelwch sifil eu cyflawni. Nid yw Gweinidogion Cymru yn meddu ar y pwerau hyn, felly nid oes ganddynt rôl uniongyrchol yn y gwaith o fonitro perfformiad na rhoi camau gorfodi ar waith am fethiant i gydymffurfio.

Mae'r canllawiau statudol sy'n cefnogi'r Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl yn diffinio'r berthynas rhwng Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU fel a ganlyn:

Mae Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru'n gweithio gyda'i gilydd i ddatblygu polisi diogelwch sifil. Mae'r ddwy Lywodraeth yn ymgynghori â'i gilydd ac yn cyfnewid gwybodaeth ar gynllunio diogelwch sifil ac ymateb mewn modd amserol ac adeiladol. Mae Llywodraeth y DU yn ymgynghori â Llywodraeth Cymru cyn gynted ag y bo modd ar unrhyw gynigion polisi (ee canllawiau strategol a fframweithiau cenedlaethol) sy'n ymwneud ag argyfyngau sy'n effeithio, neu a allai effeithio ar Gymru.

Fel rhan o'r Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl cytunwyd ar goncordat sy'n sefydlu fframwaith ar gyfer cydweithredu rhwng Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ar faterion yn ymwneud â Rhan 2 (Pwerau Argyfwng) y Ddeddf. Mae'r concordat i'w weld gyda'r Rheoliadau a'r Canllawiau sy'n cefnogi Rhan 1 y Ddeddf.

Cynllunio at Argyfwng

Rôl Llywodraeth y DU

Mae gan Weinidogion y DU ystod o bwerau o dan Ran 1 y Ddeddf. Ymwneud â chyhoeddi canllawiau a Rheoliadau i gefnogi cyflawniad y prif ddyletswyddau o dan y Ddeddf y mae'r rhan fwyaf o'r pwerau hyn. Nid yw'r rhain wedi'u defnyddio fel mater o drefn, ond gellid eu defnyddio, pe bai'r angen yn codi, ar ddisgresiwn y Gweinidog a chyda cymeradwyaeth y Senedd. Fe'u rhannwyd yn dri chategori – pwerau deddfwriaethol, pwerau cyfarwyddyd brys a phwerau monitro. Mewn perthynas â monitro, mae'r Ddeddf yn rhoi pwerau i Weinidogion y DU i wneud y canlynol yn ofynnol:

- bod gwybodaeth yn cael ei darparu ynglŷn â'r hyn a wnaed gan ymatebydd Categori 1 neu 2 i gyflawni ei ddyletswyddau Rhan 1; ac
- eglurhad ynglŷn â pham nad yw'r ymatebydd wedi rhoi camau ar waith i gydymffurfio â'i ddyletswyddau o dan Ran 1 y Ddeddf.

Swyddfa'r Cabinet sy'n rheoli'r fframwaith deddfwriaethol ar gyfer cynllunio diogelwch sifil. Yn ymarferol, mae'r Llywodraeth yn dibynnu'n helaeth ar gyrrff rheoli, archwilio a rheoleiddio sefydledig ar draws y sefydliadau Categori 1 a 2 er mwyn asesu perfformiad; ac i hyrwyddo arfer da o ran rheoli perfformiad.

Mae Ysgrifenyddiaeth Argyfyngau Sifil Posibl Swyddfa'r Cabinet yn goruchwyllo a chydgyssylltu pob math o weithgaredd cydnerthedd. Caiff y gwaith hwn ei oruchwyllo gan nifer o raglenni a phwyllgorau trosfwaol, yn cynnwys Rhaglen Alluoedd Cydnerthedd Cenedlaethol ac is-bwyllgor Cydnerthedd swyddogion y Cyngor Diogelwch Cenedlaethol.

Yn Lloegr, mae rôl Is-adran Cydnerthedd ac Argyfyngau yr Adran Gymunedau a Llywodraeth Leol yn debyg i rôl Tîm Cydnerthu Llywodraeth Cymru. Er enghraifft, mae'n –

- gweithredu fel cyfaill beirniadol, drwy gwestiynu sail resymegol, awgrymu atebion amgen, rhannu arferion da a chefnogi gweithgareddau cynllunio lleol; a
- darparu system ar gyfer rhoi cymorth: gan helpu partneriaid lleol i ddatblygu gallu priodol i ymateb a broceru cytundebau cymorth cydfuddiannol rhwng ardaloedd ymlaen llaw.

Rôl Llywodraeth Cymru

Er nad yw argyfyngau sifil posibl yn fater sydd wedi'i ddatganoli, ceir disgwyliad ymhlith y cyhoedd yng Nghymru y bydd Gweinidogion Cymru yn darparu arweiniad gwleidyddol ar adeiladu cydnerthedd ac ymateb i argyfyngau. Atgyfnerthwyd y disgwyliad hwn gan i'r argyfwng tanwydd a chlwy'r traed a'r genau ddigwydd yn fuan ar ôl datganoli. Darparodd Gweinidogion Cymru arweiniad gwleidyddol ar gynllunio at argyfwng drwy i'r Prif Weinidog

gadeirio Fforwm Cymru Gydnerth a chefnogi'r gwasanaethau argyfwng ac asiantaethau ymateb eraill yng Nghymru i ddatblygu a chryfhau cydnerthedd.

Magodd Llywodraeth Cymru berthynas waith glòs â Fforymau Lleol Cymru Gydnerth ac asiantaethau ymateb yng Nghymru ac mae'r berthynas hon wedi datblygu'n sylweddol ers datganoli. Mae Llywodraeth Cymru'n cydgysylltu'r gwaith o gasglu gwybodaeth ar sail Cymru gyfan fel rhan o'r broses sy'n bwydo i mewn i Ystafell Friffio Swyddfa'r Cabinet (COBR) yn ystod argyfyngau. Cefnoga Llywodraeth Cymru'r ymateb i argyfyngau sifil drwy arwain y broses o gydgyssylltu gwaith cynllunio amlasiantaethol drwy Gymru gyfan, drwy gefnogi gweithgaredd lleol a gweithredu fel cyswllt rhwng Fforymau Lleol Cymru Gydnerth, a hefyd drwy gysylltu â Swyddfa'r Cabinet, Swyddfa Cymru ac Adrannau eraill Llywodraeth y DU. Mae Llywodraeth Cymru'n cydgysylltu gwaith cynllunio ym mhob rhan o Gymru drwy ei Thîm Cydnerthu sy'n hwyluso strwythurau cynllunio ar gyfer Cymru gyfan ac sy'n cael ei ystyried gan Swyddfa Archwilio Cymru yn 'fentor effeithiol ac yn gyfaill hollbwysig i ymatebwyr Categori Un ac ymatebwyr eraill fel rhan o ymgyrch ehangach i wella gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru'.

Cadeirir Fforwm Cymru Gydnerth gan y Prif Weinidog gyda'r Gweinidog Llywodraeth Leol a Chymunedau yn gweithredu fel Is-gadeirydd. Mae'r Fforwm yn cyfarfod deirgwaith y flwyddyn i hyrwyddo cyfathrebu da a gwella cynllunio at argyfwng ar draws asiantaethau a gwasanaethau yng Nghymru drwy ddarparu fforwm i Brif Swyddogion drafod materion strategol ynglŷn â pharodrwydd am argyfwng â Gweinidogion Cymru. Caiff rôl Fforwm Cymru Gydnerth ei chrisialu hefyd yn y canllawiau statudol sy'n cefnogi'r Ddeddf. Fodd bynnag, nid yw Fforwm Cymru Gydnerth, na Fforymau Lleol Cymru Gydnerth, yn gyrrff statudol ac nid oes ganddynt bwerau i gyfarwyddo eu haelodau nac ymatebwyr Categori 1 neu 2 unigol fel y'u diffiniwyd gan y Ddeddf.

Mae Tîm Partneriaeth Cymru Gydnerth wedi sefydlu nifer o is-grwpiau er mwyn datblygu cydnerthedd ar lefel Cymru gyfan ac mae'n rhannu arfer da ar draws y fforymau lleol ac asiantaethau ymateb. Mae'r tîm yn argymhell camau gweithredu priodol yng Nghymru i Fforwm Cymru Gydnerth yng ngoleuni'r asesiadau a wnaed.

Mae partneriaid argyfyngau sifil posibl eraill yn darparu cydgysylltiad ac arweiniad hefyd. Cadeirir y Cyd-grŵp Gwasanaethau Brys gan Brif Gwnstabl Heddlu Dyfed-Powys a daw â'r holl wasanaethau argyfwng, Llywodraeth Cymru a'r Lluoedd Arfog yng Nghymru at ei gilydd i ystyried sut i gyfrannu at ddiogelwch sifil yng Nghymru. Mae Cadeirydd y Cyd-grŵp hefyd yn aelod o Fforwm Cymru Gydnerth ac yn gyswllt uniongyrchol rhwng y ddau grŵp.

Fel yn Lloegr, arweiniodd Deddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004 at greu Fforymau Lleol Cymru Gydnerth yn ardaloedd Heddlu De Cymru, Gwent, Gogledd Cymru a Dyfed-Powys i ysgwyddo'r cyfrifoldeb am gynllunio amlasiantaethol ar y lefel leol.

Mae gweithio ar y cyd rhwng Llywodraeth Cymru, Tîm Partneriaeth Cymru Gydnerth, y Cyd-grŵp Gwasanaethau Brys, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a Fforymau Lleol Cymru Gydnerth wedi arwain at ddatblygu rhaglen genedlaethol o hyfforddiant strategol a fydd yn cychwyn yn ddiweddarach yn y mis. Yn yr un modd, cafwyd cydweithredu tebyg ar ddatblygiad canolfannau cydgysylltu strategol yng Nghymru.

Cysylltiadau rhwng Llywodraeth Cymru a Swyddfa'r Cabinet/Adrannau eraill o'r Llywodraeth

Bu Llywodraeth Cymru'n gweithio'n glòs â Swyddfa'r Cabinet ers sefydlu'r Ysgrifenyddiaeth Argyfyngau Sifil Posibl yn 2001. Gweithiodd Llywodraeth Cymru gyda'r Ysgrifenyddiaeth ar ddatblygu Deddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004 ac ar Raglen Alluoedd y DU. Hefyd, bu'r Llywodraeth a'r Ysgrifenyddiaeth yn gweithio'n glòs iawn ar yr ymateb i argyfyngau fel ffliw moch.

Mae Swyddfa'r Cabinet yn aelod parhaol o Fforwm Cymru Gydnerth ac yn adrodd ar fentrau sy'n cael eu datblygu ar lefel y DU ym mhob cyfarfod. Mae hyn yn galluogi'r Ysgrifenyddiaeth i ymgysylltu'n uniongyrchol ag uwch gynrychiolwyr asiantaethau ymateb yng Nghymru a Gweinidogion Cymru.

Mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn aelodau parhaol o Fwrdd Rhaglen Alluoedd y DU a lefel swyddogion is-bwyllgor cydnerthedd y Pwyllgor Diogelwch Cenedlaethol. Ceir cyfarfodydd rheolaidd rhwng Llywodraeth Cymru, Swyddfa'r Cabinet a'r gweinyddiaethau datganoledig eraill.

Y Rhaglen Alluoedd yw fframwaith craidd y Llywodraeth ar gyfer adeiladu cydnerthedd ym mhob rhan o'r Deyrnas Unedig. Ei nod yw sicrhau bod seilwaith cadarn o ymateb yn ei le ar gyfer ymdrin yn gyflym, yn effeithiol ac yn hyblyg â chanlyniadau difrod sifil a thrychineb eang.

Mae Llywodraeth Cymru'n cynnal cyfarfodydd rheolaidd â Swyddfa Cymru ac yn sicrhau bod cyfathrebu amserol yn digwydd yn ystod digwyddiadau yng Nghymru. Mae Llywodraeth Cymru'n gweithio'n uniongyrchol â'r asiantaethau ymateb: pan sefydlir 'Grwpiau Aur' i ymateb i argyfyngau, mae Llywodraeth Cymru'n eu mynychu, yn gweithredu fel Cyswllt Llywodraeth ac yn parhau mewn cysylltiad rheolaidd â Swyddfa Cymru a Swyddfa'r Cabinet.

Mae gan Lywodraeth Cymru gysylltiadau uniongyrchol hefyd ag Adrannau Arweiniol y Llywodraeth lle nad yw'r sector wedi'i ddatganoli. Er enghraifft, mae Llywodraeth Cymru'n gweithio'n uniongyrchol â'r Adran Ynni a Newid Hinsawdd ar gynllunio at argyfyngau tanwydd posibl ac yn cydlynu'r gwaith yng Nghymru ar ran yr Adran honno. Mae hefyd yn gweithio gyda'r Swyddfa Gartref ar strategaeth wrthderfysgaeth CONTEST ac ar ddatblygu gallu'r gwasanaethau argyfwng i ryngweithredu.

Ymateb i Argyfwng

Rôl Llywodraeth y DU

Yn aml, os digwydd argyfwng yng Nghymru a bod cymhwysedd i'w ddatrys yng Nghymru, ychydig iawn o ran fydd gan lywodraeth y DU i'w chwarae. Os digwydd argyfwng yng Nghymru a bod graddau neu gymhlethdod yr argyfwng o'r fath fel bod angen rhywfaint o gefnogaeth neu gydgyssylltiad â llywodraeth ganolog y DU, ond lle nad yw'n faes lle y mae cymhwysedd wedi'i ddatganoli, bydd yr adran berthnasol o lywodraeth y DU yn arwain yr ymateb mewn cysylltiad agos â Llywodraeth Cymru. Gallai cyfraniad y llywodraeth ganolog amrywio o gynnig cyngor a chefnogaeth yn unig gan adran arweiniol o'r llywodraeth, i weithredu trefniadau rheoli argyfwng llawn y llywodraeth ganolog (COBR).

Bydd Llywodraeth y DU yn sicrhau bod Llywodraeth Cymru'n cael ei briffio'n briodol a'i chynnwys drwy gydol unrhyw ymateb i ddigwyddiad a arweinir gan adran o Lywodraeth y DU ac fel arfer, bydd gwaith adfer yn cael ei arwain gan Lywodraeth Cymru.

Rhagwelir y bydd y Prif Weinidog, neu Weinidog Cymru dynodedig, yn dymuno gweithredu fel llefarydd gwleidyddol ar gyfer unrhyw ymateb canolog o Gymru. Nodir manylion y trefniadau hyn yn *UK Central Government Response Concept Of Operations*.

Rôl Llywodraeth Cymru

Caiff yr ymateb i argyfyngau ei reoli'n amlasiantaethol ar y lefel leol gyda chynlluniau yn eu lle ym mhob ardal Fforwm Lleol Cymru Gydnerth ar gyfer sefydlu lefelau gweithredol, tactegol a strategol i gydgyssylltu'r ymateb. Caiff yr ymateb ei reoli ar y lefel strategol gan y Grŵp Cydgysylltu Strategol neu'r 'Grŵp Aur' a ffurfir yn bennaf o'r asiantaethau sy'n rhan o Fforymau Lleol Cymru Gydnerth. Seiliwyd yr egwyddor sy'n llywodraethu'r ymateb i'r rhan fwyaf o argyfyngau ar sybsidiaredd, sy'n cydnabod bod yr ymateb mwyaf effeithiol yn cael ei reoli ar y lefel fwyaf lleol lle ceir dealltwriaeth gliriach o amgylchiadau lleol. Mewn achosion o'r fath, rôl Llywodraeth Cymru yw darparu unrhyw gymorth y gall ei roi i gefnogi'r ymateb lleol drwy fanteisio ar adnoddau ehangach lle bo angen a chysylltu â Llywodraeth y DU am unrhyw gymorth cenedlaethol ehangach. Yn ddiweddar, dangoswyd y gallu hwn drwy gyfraniad Llywodraeth Cymru at yr ymateb i drychineb Glofa'r Gleision.

Astudiaeth Achos 1 – Glofa'r Gleision

Mewn ymateb i ddigwyddiad Glofa'r Gleision ym mis Medi 2011, gweithredodd Llywodraeth Cymru fel Cyswllt Llywodraeth y Grŵp Cydgysylltu Strategol. Ei rôl oedd cynrychioli'r Llywodraeth a gweithredu fel pwynt cyswllt unigol â Llywodraeth Cymru ac Adrannau Whitehall ar gyfer yr asiantaethau ymateb oedd yn gweithredu ar lawr gwlad. Roedd cynrychiolydd Llywodraeth Cymru yn rhoi gwybodaeth i Weinidogion Cymru ynglŷn â'r sefyllfa wrth iddi ddatblygu ac yn cysylltu hefyd â Swyddfa Cymru a Swyddfa'r Cabinet ynglŷn ag unrhyw gymorth ehangach a allai fod ei angen gan y DU yn ehangach. Mynychodd Llywodraeth Cymru'r cyfarfodydd telegynadleda a drefnwyd gan yr Ysgrifenyddiaeth Argyfyngau Sifil Posibl a oedd yn cynnwys pob un o Adrannau Whitehall er mwyn sicrhau y gellid darparu unrhyw gymorth oedd ei angen heb oedi.

Cynllun Ymateb Cymru Gyfan

Yng Nghymru, Cynllun Ymateb Cymru Gyfan sy'n llywodraethu'r ymateb i argyfyngau mawr, ac mae'n cysylltu â strwythur Cysyniad Gweithredu (CONOP) Llywodraeth y DU a lywodraethir gan COBR. Mae'r cynllun yn cynnig darlun drwy Gymru o effaith yr argyfwng y gellir ei ddefnyddio i lywio penderfyniadau Gweinidogol ar faterion yn ymwneud â rheoli canlyniadau. Cynnyrch gwaith amlasiantaethol yn gweithio ar lefel leol ac ar lefel Cymru gyfan yw'r cynllun, ac mae'n ymgorfforiad o'r berthynas waith glôs sydd wedi datblygu rhwng asiantaethau ymateb a'r llywodraeth yng Nghymru.

Cysylltiadau â Llywodraeth y DU

Caiff y gwaith cydgysylltu drwy Gymru gyfan yn wyneb argyfwng a'r cysylltiadau â Llywodraeth y DU ei arddangos orau drwy'r ymateb i Ffliw Moch yn 2009.

Astudiaeth Achos 2 – Ffliw Moch

Yn ystod y pandemig fflw moch, roedd Gweinidogion Cymru yn aelodau o gyfarfodydd Gweinidogol COBR ynghyd â Gweinidogion datganoledig eraill er mwyn darparu arweiniad gwleidyddol i'r ymateb. Mynychodd uwch swyddogion o Lywodraeth Cymru gyfarfodydd lefel swyddogion COBR er mwyn gweithredu'r penderfyniadau gwleidyddol a wnaed ynglŷn ag ymdrin â'r fflw ym mhob ardal ddatganoledig.

Yng Nghymru, sefydlwyd Canolfan Cydgysylltu Argyfyngau a fu'n weithredol am 9 mis er mwyn darparu cydgysylltiad ledled Cymru. Roedd Grŵp Argyfyngau Sifil Posibl, yn cynnwys Adranau Llywodraeth Cymru ac asiantaethau ymateb allweddol, yn cyfarfod yn ddyddiol i drefnu'r ymateb yng Nghymru. Ar y lefel leol, sefydlwyd Grwpiau Cydgysylltu Strategol amlasiantaethol ym mhob ardal Fforwm Lleol Cymru Gydnerth, a byddai cadeiryddion y rhain yn cyfarfod yn rheolaidd â'r Grŵp Argyfyngau Sifil Posibl i sicrhau bod yr ymateb yn cael ei weithredu'n gyson ym mhob ardal. Roedd Fforwm Cymru Gydnerth yn cyfarfod hefyd i gael gwybod am y sefyllfa wrth iddi ddatblygu a byddai'n derbyn y newyddion diweddaraf yn rheolaidd o'r Ganolfan Cydgysylltu Argyfyngau (Cymru).

Yn dilyn pob cyfarfod Cyfathrebu DU a gynhaliwyd yn ddyddiol yn y Ganolfan Cydgysylltu Newyddion, cynhaliai Llywodraeth Cymru gyfarfodydd telegynadledda gyda'r arweinyddion Cyfathrebu ym mhob ardal Fforwm Lleol i sicrhau bod negeseuon cyson, cywir ac effeithiol yn cael eu cyfleu i'r cyhoedd.

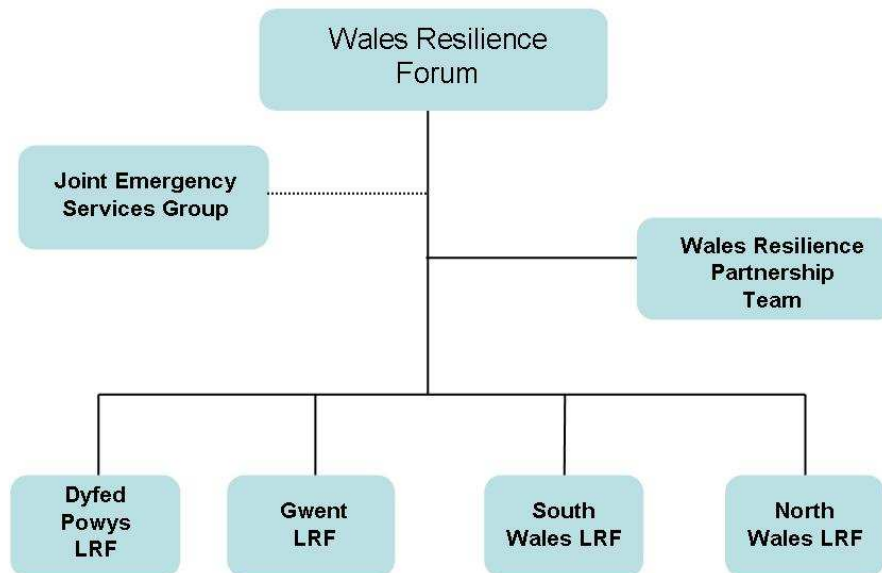
Seilwaith Ymateb

Ers yr ymateb i Fflw Moch yn 2009, cafwyd datblygiadau arwyddocaol yn y gwaith o adeiladu seilwaith i helpu i drefnu ymateb amlasiantaethol effeithiol i argyfyngau ar y lefel leol yng Nghymru. Mae Llywodraeth Cymru a'r pedwar awdurdod heddlu wedi ariannu prosiect i adeiladu rhwydwaith o ganolfannau cydgysylltu strategol rhyng-gysylltiedig ym Mhorth Caerdydd, Bae Colwyn a Chaerfyrddin. Agorwyd y canolfannau'n ffurfiol gan y Prif Weinidog ym mis Medi 2011. Bellach, mae'r cydgysylltwyr a'r timau partneriaeth wedi'u lleoli yng nghanolfan Dyfed-Powys a chanolfan y Gogledd, a'r ganolfan yn y De oedd canolfan barhaol y tîm cynllunio amlasiantaethol ar gyfer y Gemau Olympaidd. Sefydlodd Llywodraeth Cymru Ganolfan Cydgysylltu Argyfyngau (Cymru) yn 2003 a datblygwyd hon ymhellach i ffurfio rhan o'r rhwydwaith gyda'r canolfannau cydgysylltu strategol.

Atodiad 1

Strwythur Cymru Gydnerth

Wales Resilience Forum – Fforwm Cymru Gydnerth

Joint Emergency Services Group – Cyd-grŵp Gwasanaethau Brys

Wales Resilience Partnership Team – Tîm Partneriaeth Cymru Gydnerth

Dyfed Powys LRF – Fforwm Lleol Dyfed Powys

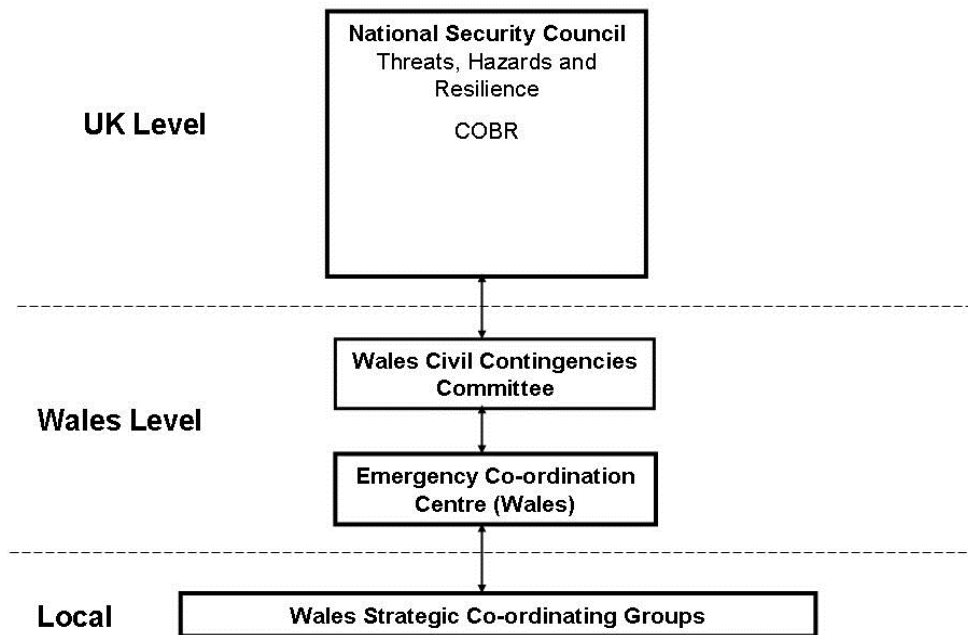
Gwent LRF – Fforwm Lleol Gwent

South Wales LRF – Fforwm Lleol De Cymru

North Wales LRF – Fforwm Lleol Gogledd Cymru

Strwythur Cyfathrebu Cynllun Ymateb Cymru Gyfan

Strategic Communications Links

Strategic Communications Links – Cysylltiadau Cyfathrebu Strategol

UK Level – Lefel y DU

National Security Council – Cyngor Diogelwch Cenedlaethol

Threats, Hazards and Resilience – Bygythiadau, Peryglon a Chydnerthedd

COBR – Ystafell Friffio Swyddfa'r Cabinet (COBR)

Wales Level – Lefel Cymru

Wales Civil Contingencies Committee – Pwyllgor Argyfyngau Sifil Posibl Cymru

Emergency Co-ordination Centre (Wales) – Canolfan Cydgysylltu Argyfyngau (Cymru)

Local - Lleol

Wales Strategic Co-ordinating Groups – Grwpiau Cydgysylltu Strategol Cymru

Darren Miller AM
Chair of the Public Accounts Committee
National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

19 February 2013

Dear Mr Miller,

Re: Civil Emergencies in Wales

I was grateful for the chance to appear before the Public Accounts Committee yesterday afternoon to give evidence on behalf of the Cabinet Office on Civil Emergencies in Wales. You will recall that I promised to write to the Committee on the question of whether statutory guidance proscribed Category 2 responders, or indeed those with no duties under the Civil Contingencies Act (2004), from chairing working groups of the Local Resilience Forum. I know this is a subject you returned to later in the day and you were assured by Gavin Macho and Anne Evans that there was no such restriction. They were indeed correct.

Emergency Preparedness, the statutory guidance supporting the Act, is clear that the governance of the Local Resilience Forum (LRF) and the membership of its groups and sub-groups is a matter for agreement by the Chief Officer Group of the forum and Regulation 4(4) states that cooperation "shall take such form as may be agreed between the relevant responders". Indeed, the regulations were amended in April 2012 to enable a greater degree of flexibility in the ways in which responders might work together to ensure that Category 2 responders, in particular, were able to fulfil their duties in the most efficient and effective way.

Members of the LRF can agree their own means of facilitating communication at the right level. Most cooperation will be informal, routine, day-to-day liaison. Working groups are, however, an important part of the LRF, and these more formal methods of co-operation and information-sharing can be agreed at local level and may be supported by protocols which may or may not be legally binding, depending on the precise nature of the agreement.

I hope you will find this information useful. I should, of course, be pleased to provide any further information you may need.

A copy of this letter goes to June Milligan, Director General for Local Government and Communities at the Welsh Government.

Yours sincerely,

Christina Scott
Director

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

**EMERGENCY FINANCIAL ASSISTANCE SCHEME
FOR LOCAL AUTHORITIES IN WALES
(EFAS)**

WELSH GOVERNMENT

Guidance Notes for Local Authorities in Wales

Contents

(Hyperlinks to page No's in electronic version)

Emergency Financial Assistance Scheme (EFAS).....	3
Background & General Information.....	3
Qualifying Expenditure.....	4
Non-Qualifying Expenditure.....	6
Grant Rates and Thresholds.....	7
Notification of an Incident.....	7
Reporting an Incident.....	7
Activation of a Scheme.....	7
Completion of Eligible Works.....	7
Submission of Claim.....	8
Claims.....	8
Financial Assistance for Recovery from Emergencies.....	9

These guidance notes are published on the Welsh Government website at [Emergency Financial Assistance Scheme](#)

Emergency Financial Assistance Scheme (EFAS)

Background & General Information

1. These guidance notes set out the terms under which the Welsh Government would usually make available financial assistance to local authorities pursuant to a scheme established under section 155 of the Local Government and Housing Act 1989 (the Emergency Financial Assistance Scheme, formerly known as the “Bellwin” Scheme).
2. The Emergency Financial Assistance Scheme is a discretionary scheme, which may be activated to give special financial assistance to local authorities that would otherwise be faced with an undue financial burden of providing relief and carrying out immediate work due to large scale emergencies.
3. There is no automatic entitlement to financial assistance, local authorities have statutory functions to deal with emergencies and are required to plan accordingly. Any incident for which assistance is sought must involve conditions which are exceptional by local standards and damage to the local authority infrastructure or communities must be exceptional in relation to normal experience. The Minister responsible will decide whether or not to activate a scheme after carefully considering the circumstances.
4. The scheme has in the past been activated most frequently for the effects of severe weather, such as flooding or storm damage, although it may be invoked for other types of emergency incident.
5. Emergency Financial assistance will predominantly relate to the immediate aftermath of an incident i.e. the response phase.
6. Support for recovery from exceptional emergencies may be provided in addition to EFAS and further guidance can be found in paragraphs 20-25.
7. The scheme, set up under section 155 of the Local Government and Housing Act 1989, is available to all County and County Borough Councils and Police & Fire Authorities. However, it is most likely that emergencies will be dealt with by the local authority whose area is affected and the police or fire authority will provide assistance to that authority. Under these circumstances it has been the practice for the police or fire authority to recoup its additional costs directly from the unitary authority it assisted, rather than apply for separate activation of a scheme. For the sake of financial and administrative efficiency we would wish to encourage continuation of this practice.

Qualifying Expenditure

8. A scheme would normally provide that expenditure qualifying for grant is expenditure which is incurred:

- as a result of one or more local authorities incurring expenditure on, or in connection with, the taking of **immediate** action (whether by carrying out works or otherwise) to safeguard life or property, or to prevent suffering or severe inconvenience, in their area or among its inhabitants;
- as a result of the incident(s) specified in the scheme;
- on works completed before a specified deadline (usually within a period of 2 months from the incident but the Welsh Government will be prepared to consider departures from this rule where this is justified by the nature and scale of the incident and falls within the Welsh Government's statutory discretion);

and which is:

- not in respect of costs which are insured or would be normally insurable;
- net of any receipts (e.g. from the sale of trees felled by a storm covered by the scheme);
- not of a capital nature or capitalised.

9. The Welsh Government recognises that insurance policies include some excesses and as such an authority may include sums in respect of insurance excesses as eligible expenditure. When a scheme is activated, grant will normally be paid for losses incurred by the authority at the following rates;

- a maximum of £250 per property for housing (owned by the local authority), and/or its contents;
- a maximum of £500 per property for general/educational buildings, and/or its contents;
- a maximum of £1,250 per property for industrial buildings, and/or its contents

10. The following are **examples** of expenditure likely to qualify under a scheme, provided the criteria in paragraph 8 are met. This list is indicative only and consideration would be given to the individual circumstances of each incident that occurs.

- emergency works required to safeguard dangerous structures including making them secure (where not insurable);
- evacuating people from dangerous structures, and temporarily rehousing them;
- supplying food, other stores, and key services to affected communities;
- maintaining key communications, in particular clearing roads;
- in relation to non-administrative purposes, setting up temporary premises, including costs of removal, increased costs due to rent, rates, taxes, lighting, heating, cleaning and insurance;
- hire of additional vehicles, plant and machinery, and incidental expenses;
- removal of trees and timber which are or may be dangerous to the public including trees in public parks, local authority trees on highways, and trees owned by private householders which have fallen on or threaten public highways or rights of way;
- initial repairs to highways, pavements and footpaths, where a tree or an item of street furniture or debris from a damaged building has fallen, and the surface of the road must be replaced at the time or temporarily patched (subsequent permanent repair would not qualify);
- where repair is insufficient, the removal and replacement of street lighting, street signs, bus shelters and other street furniture, fences, railings and uninsured outbuildings damaged by the incident, where in its damaged state it presents a danger to public safety or security;
- initial land drainage works to clear debris and unblock water courses which are or may be the cause of danger to the public (however, long-term repair or replacement of previously dangerous or damaged structures would not qualify);
- other work to clear debris causing obstruction or damage to highways, pavements and footpaths;
- additional temporary employees or contractors, to work on the emergency or replace permanent employees diverted from normal work;
- special overtime for employees, either during the emergency or afterwards to catch up on work from which they were diverted by the incident.
- costs of temporary mortuaries

Non-Qualifying Expenditure

11. The following are **examples** of expenditure which would usually not qualify under an Emergency Financial Assistance scheme:

- any costs which are insured or would be normally insurable whether by the authority or any other party (e.g. household or business insurance policies)

The definition of what is normally insurable for the purpose of schemes set up under section 155 shall be derived by reference to the Zurich Municipal's SELECT Policy for costs exceeding £100,000. Authorities should in particular note that

- a. the shoring-up or dismantling of damaged buildings is an insurable cost;
  - b. authorities whose policies bear less risk than the Zurich Municipal SELECT Policy would still be bound by its definition of normally insurable risks as regards qualifying expenditure under an Emergency Financial Assistance scheme; authorities whose policies include cover for greater risks than the basic SELECT Policy should exclude from their qualifying expenditure all costs for which they are covered and will be compensated;
  - c. damage caused by terrorism remains an insurable cost.
- loss of income (e.g., from facilities or businesses closed as a result of an emergency), as this falls outside the scope of section 155 of the Local Government and Housing Act 1989;
  - the normal wages and salaries of the authority's regular employees, whether diverted from their normal work or otherwise, and the standing costs of the authority's plant and equipment;
  - any expenditure which is of a capital nature or capitalised;
  - any element of betterment, e.g. repairs to buildings to a significantly higher standard than their condition on the day before the incident;
  - any amounts in respect of specific works on coastal protection or flood defence which had already been allocated within the budgeted expenditure to these works before the incident occurred (however, subsequent amounts for emergency work resulting from the incident above the level of any amounts thus allocated would usually be eligible for assistance);
  - or any expenditure on coast protection or flood defence which will be compensated by the Welsh Government by means of specific grant;
  - longer term works of repair and restoration, such as tree planting and repair or refurbishment of damaged but not dangerous structures;

- payment to householders or others under section 138 of the Local Government Act 1972, in respect of non-insurable items such as garden fences and trees and shrubs, unless action has been taken immediately because they presented a danger to the community (such costs may be recoverable from those on whose behalf they were incurred).

Grant Rates and Thresholds

12. Authorities are expected to make reasonable provision in their budgets to deal with contingencies. Therefore if an Emergency Financial Assistance scheme is activated, the authority / authorities affected will be expected to meet (or to have already met during an earlier notified emergency event) all eligible expenditure up to the level of its threshold. Thresholds are calculated at 0.2% of authority's annual budget requirement and apply to the whole financial year, not to each incident within the financial year.
13. It should be noted that costs which are the responsibility of one local authority cannot be claimed by another, just to take advantage of the lower threshold.
14. For qualifying expenditure above the threshold, grant would normally be paid at the rate of 85% of qualifying expenditure. For significant incidents where the eligible expenditure exceeds 10 times the threshold, 100% of the qualifying expenditure above this will be reimbursed.

Notification of an Incident

Reporting an Incident

15. The Local Authority must notify the Welsh Government in writing of the emergency incident within 1 month from the start of the event occurring. It is recommended that this is done even if the expenditure is unlikely to exceed the threshold. This is because if another incident occurred within the same financial year taking the total spend for the year above the threshold, the earlier spend cannot be taken into account unless the incident was reported at the time. Within 1 month of notifying the Welsh Government of the event, the authority must provide full details of the expenditure incurred and information about the scale of the incident and remedial actions taken.

Activation of a Scheme

16. If the information provided by the authority is considered sufficient, Ministers will decide whether to invoke an Emergency Financial Assistance Scheme. However it may be necessary for us to request additional information about the incident and the costs arising before a decision is made. In cases where a scheme is opened, the Welsh Government will announce activation and issue guidance on how the scheme will operate.

Completion of Eligible Works

17. The local authority must ensure that all works are complete within 2 months of the

incident; however the Welsh Government may consider departures from this rule depending on the nature and scale of the incident.

Submission of Claim

18. A claim form for use in making initial and final claims will be sent to authorities if a scheme is activated. Full details will be provided at that time for the completion and return of the form, including any deadlines for each stage of the claim. The application form will be required within 6 months of the date of the incident occurring, after which time if no application has been submitted the claim will be deemed lapsed.

Claims

19. Authorities may find it useful to bear in mind the following general points which will apply to claims:

- claims must be signed by the Chief Finance Officer of the authority to the effect that it complied in all respects with the terms of the scheme in question;
- records in support of any claim should be kept in such a fashion that they will be readily accessible for audit;
- authorities intending to use agents to undertake work should note that the claiming authority's procedures should be capable of demonstrating that any claim is based on qualifying expenditure, and that proper arrangements have been employed both for specifying the work and ensuring it has been satisfactorily completed;
- details of qualifying costs under other schemes in the same financial year will be provided where relevant when any scheme is issued;
- claim forms must be certified at the final stage by the appointed auditor;
- claims should be completed in duplicate, with a copy being supplied simultaneously to the Welsh Government and the auditor by a deadline which will be specified under any scheme; in the event that a claim is not submitted to the auditor by this date, the authority will be asked to submit an early estimate of the likely size of the final claim;
- the figures included in the final claim form should be related to actual expenditure and should be precise.

Financial Assistance for Recovery from Emergencies

20. The Welsh Government may *consider* providing financial assistance to local authorities, in addition to the Emergency Financial Assistance Scheme (EFAS), to help meet recovery costs incurred in the event of a large scale emergency.
21. Any such assistance would be discretionary and may be activated by the Welsh Government to help meet recovery costs related to an emergency which has a major impact on communities, schools, roads, housing, environment etc in urban and rural areas. There is no automatic entitlement to financial assistance in such instances; Ministers will decide whether or not to provide funding for recovery after carefully considering the circumstances of a particular incident.
22. Any recovery funding made available will be limited to helping with costs that are over and above the costs normally incurred by local authorities and outside those met by alternative funding schemes such as EFAS.
23. Whilst a major emergency event may well lead to consideration of both EFAS and financial assistance for recovery, the two schemes would operate separately and activation of an EFAS scheme would not automatically result in assistance for recovery.
24. Any recovery funding could provide financial assistance for both capital and / or revenue expenditure.
25. Payments could be made via a grant under section 31(2) of the Local Government Act 2003. Under section 31(4) conditions by which payment is made can be determined by the Welsh Government and this may include, in particular, provision as to how the grant is to be used and the circumstances in which whole or part of the grant must be repaid.

**Welsh Government
July 2012**

Llywodraeth Leol a Chymunedau
Local Government and Communities

Cyfarwyddwr Cyffredinol • Director General

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Darren Miller AM
Chair of the Public Accounts Committee
National Assembly for Wales
Cardiff Bay
Cardiff
CF99 1NA

4 March 2013

Dear Chair

Civil Emergencies in Wales – Financial Support

Further to the Public Accounts Committee's consideration of the Wales Audit Office report into Civil Emergencies in Wales on 18 February, please find attached a copy of the guidance provided to all local authorities in Wales on financial assistance for emergencies. This guidance is also published on the Welsh Government website at:

<http://wales.gov.uk/topics/localgovernment/finandfunding/emergency/publications/efas1213/?jsessionid=8602AB689A8DB187A93616BFA2C18AC5?lang=en>

I also agreed to provide some recent examples of where financial support has been granted.

In 2011, Welsh Government provided a grant of £1 million to Swansea City Council as a contribution towards expenditure incurred in dealing with the recovery phase following a major fire incident at Fforestfach. The funding provided recognised the exceptional circumstances of the incident and the significant costs borne by the authority and its partners in dealing with the fire and its aftermath.

Ceredigion County Council received an award of £34k under the Emergency Financial Assistance Scheme (EFAS) in relation to the emergency response to manage the immediate impact of the major flooding incident in June 2012.

BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park
Caerdydd • Cardiff
CF10 3NQ

Tudalen 19

029 2082 5727
june.milligan@wales.gsi.gov.uk
www.wales.gov.uk

Ceredigion was also awarded a further grant of £110k as a contribution to the costs incurred in dealing with the recovery phase. The recovery costs mainly relate to the repair and replacement of bridges, footpaths and roads that were significantly damaged during the floods as well as providing some council tax relief to residents forced out of their homes due to the flooding.

Prior to 2012, the last EFAS payment known then as “Bellwin Scheme” was to the Isle of Anglesey for flooding in 2004 when a total payment of £568k was awarded.

June E Milligan

National Assembly for Wales,
Public Accounts Committee – Civil
Emergencies in Wales

18th February 2013

WLGA • CLILC

INTRODUCTION

1. The Welsh Local Government Association (WLGA) represents the 22 local authorities in Wales, and the three national park authorities, the three fire and rescue authorities, and four police authorities are associate members.
2. It seeks to provide representation to local authorities within an emerging policy framework that satisfies the key priorities of our members and delivers a broad range of services that add value to Welsh Local Government and the communities they serve.

Wales Audit Office Report - opportunities

3. The WLGA is pleased to be able to provide written and oral evidence to the Welsh Assembly Public Accounts Committee regarding the recent Wales Audit Office (WAO) report "Civil Emergencies in Wales" dated 6th December 2012
4. The WLGA and the WAO have met since the report was published and discussed its content. Although not always in complete agreement regarding some of the finer detail, the WLGA recognises the importance of the report, and its clear role in helping the local authority emergency planning function move forward in the next period.
5. The report shines the spotlight on a small but crucial local government service – inevitably raising some concerns, and providing some useful information which can inform and assist the improvement of the service.
6. The report indicates that the total spend on emergency planning services in local government in Wales is only £3.2 m. The report also confirms that the arrangements for emergency planning, does provide protection to the public, but that issues of efficiency, and best use of resources may be in question.
7. We believe that credit is therefore due to the very small number of committed professionals who underpin the emergency response of local authorities in extreme situations, examples of which have recently arisen, and are well highlighted in the WAO report.

8. However, the fact that only £3.2m is spent in Wales by local authorities, is an indication of where emergency planning services are sited within authorities, and consequently have a tough battle for finite and reducing resources alongside other services.
9. The WLGA therefore welcomes the opportunities which flow from this report to reshape and realign the service.

Simpson and the Compact for Change

10. The report makes a number of references to the Simpson report and the Welsh Government / WLGA Compact for Change. Members of the Committee may be aware that significant progress has been and continues to be made in relation to the emergency planning commitment.
11. The WLGA sees the Compact and the WAO report as complimentary, and the WAO report will continue to inform the improvement process for local government.
12. For information, the Compact commitment states "Welsh Government and Local Government to regionalise the delivery of emergency planning services within two years (September 2013) and with other partners on a multi agency basis within four years where practicable (September 2015).
13. Overseeing and approving the progress of this work is the Organisation Delivery and Simpson Implementation (ODSI) Board – comprising senior figures from Welsh Government, Wales Audit Office, WLGA, Local Authority Chief Executives, the Police Service, and others.
14. The emergency planning work stream champion is Mr Peter Vaughan, Chief Constable of the South Wales Police Force.
15. A working group exists below the ODSI Board to drive the progress of the emergency planning work – and roughly reflects, in terms of the organisations involved, the ODSI Board.
16. Since the sign off of the Compact in December 2011, work has progressed against the first stage of this challenging commitment.

17. The approach to the Compact commitment on emergency planning recognised that regional collaboration and multi-agency work is already integral to the way in which this service is delivered, but it also acknowledges that there is scope for making this collaboration more cohesive, effective and efficient.
18. The Local Resilience Forums (LRF) in South Wales, North Wales, Gwent and Dyfed-Powys established working groups to consider the options for regionalisation, using the LRF existing regional boundary as the collaboration model. The working groups examined existing practices and structures and evaluated where effective and efficient collaboration existed.
19. The LRFs made an assessment of potential areas of improvement and where change could enhance multi-agency working. They also identified efficiencies which could be realised and assessed the impact of the proposed changes on the quality of service delivery.
20. The work was undertaken on the principle that services must strive to continue to improve and there are areas where emergency planning can and must improve. Those improvements should be informed by those delivering at the front line and the key focus must be the communities they serve.
21. At its most recent meeting on 17th January 2013, Mr Peter Vaughan reported to the ODSI Board the preferred options for the regionalisation of local authority emergency planning services.
22. Whilst there was no single approach identified for local authority collaboration in Wales, across each LRF area there are a number of areas of commonality.
23. In assessing the various options available all LRF areas have taken into account the evidence of effective collaboration which is already taking place at the local level and which has evolved under the Civil Contingencies Act 2004, with the LRFs providing platforms for regional joint-agency activity.
24. Each collaborative area has proposed retaining a local presence in each local authority area and to work on joint programmes. There are also similar approaches with establishing senior local government management arrangements to ensure greater co-operation and consistency on a regional basis.

25. The preferred options reflect not only the local and regional arrangements but also the challenges, priorities and the appropriate support services in the region. As presented, these options will effect improvements in operation and efficiency, remove duplication of effort, increase sharing of specialist support, increase resilience and achieve more effective communications.
26. After hearing from Mr Vaughan, the Board considered and endorsed the preferred options and were satisfied that the compact commitment to regionalising local authority emergency planning services would be met if the preferred options were duly delivered.

Regional Collaboration – preferred options

27. The first part of the Compact commitment to regionalise the delivery of local authority emergency planning services by September 2013 is on target with the preferred options proposed by the LRFs all being achievable by this time.
28. An area by area summary of the new regional delivery teams is below.
29. **Dyfed Powys** - Dyfed-Powys is geographically the largest LRF in England and Wales covering 50% of the land mass of Wales. The assessment of options for regionalisation therefore needed to take geography into consideration in determining what option most appropriately meets the Compact commitment.
30. The existence of the small dedicated multi-agency Partnership Team at the core of the LRF means that Dyfed-Powys finds itself in an already advanced position in meeting the regionalisation commitment of the Compact. The preferred option to take this position further forward is to develop and enhance current arrangements through the Partnership Team.
31. The team will provide coordination and oversight for over arching regional planning, training & exercising. They will also develop greater coordination and collaboration of emergency planning functions, training, exercising and work streams within/between agencies at the local level.
32. In addition to this, the Partnership Team will be joined by representatives from all other agencies once a week to drive forward the regional work on a multi-agency basis. The concept of bringing together all the agencies on a 'Working on Wednesdays' basis has been trialled in Dyfed-Powys during 2012, but will be formally instigated as part of the preferred option going forward.

33. **Gwent** - The Gwent local authorities will establish Board of Director level officers to oversee and co-ordinate joint working on emergency planning projects in a more formal way.
34. A single Local Authority will lead on emergency planning on behalf of the other 4. This responsibility will rotate every 2 years across the 5 local authorities.
35. The role of the Lead Local Authority will be to act:
- as the LRF secretariat, supported by the other local authorities as necessary;
  - via the Chief Executive, as chair of the joint Local Authority Board and provide its secretarial services; and
  - as the focal point for the co-ordination and monitoring of joint local authority activities and the management of ongoing work programmes, if necessary via the Chief Executive and respective board directors.
36. Gwent also suggests a role for the WLGA in providing greater co-ordination of local government emergency planning at an all-Wales level. This role would involve the creation of a post to co-ordinate project work across all 22 local authorities.
37. **South Wales** – A team has been created by each council linking their service delivery structures; through a shared Terms of Reference, a joint business plan and a branded team identity. The work of the virtual team is being delivered within defined collaborative working arrangements.
38. These arrangements are brought together through the South Wales Emergency Planners Group which develops and delivers a unified work programme. The team across the South Wales LRF area, and the strategic direction over the unified work programme, is managed by the Local Authority Resilience Board (LARB). This unified work programme and joint business plan could also assist in the development of a multi-agency approach through engagement over time.
39. Whilst the region as a whole will not take on the unique challenges of the capital there will be the opportunity for enhanced learning and an opportunity for the virtual team to work together to provide support.
40. **North Wales** - The agreed model for regionalisation will create a single emergency planning support function for local authorities in North Wales formed around two hubs – one in the East and one in the West. A Civil Contingency Officer will be located at each authority who will be responsible for:

- general liaison in all aspect of emergency planning and recovery planning;
  - support local authorities in risk identification;
  - ensuring that strategies, plans, and exercises developed by the hubs are converted into local action at local authority level; and
  - ensuring that local authorities developed their business continuity plans.
41. These individuals will be supported by officers/assistants located at the two hubs who will be charged with developing plans in particular areas and ensuring that best practice is identified, disseminated and promoted.
42. The service will be managed by a manager located at one hub area and he/she will have a deputy who, in order to ease administration and facilitate the distribution of workload, would be located at the other hub area.
43. Commissioning of the required service will remain with individual authorities. The purpose of the new Unit will be to ensure that each authority is in the optimum state of readiness to cope with an emergency and thus each authority will need to be able to discuss their requirements at an appropriately senior level.

Conclusion

44. The WLGA has played a key role in helping local authorities on their way to achieving significant change. We are confident that the momentum, and opportunities for improvement, which have been created via the Compact for Change will be maintained over the next period.
45. The WLGA will continue to work closely with the emergency planning managers to ensure that the service they provide takes account of the issues raised within the WAO report.
46. The next phase of work will be equally as challenging, if not more so, as the multi agency partners become engaged in the collaboration conversation.

For further information please contact:

Simon Wilkinson, Regulatory and Frontline Services Policy Officer
simon.wilkinson@wlga.gov.uk

Welsh Local Government Association
Local Government House
Drake walk
Cardiff
CF10 4LG
Tel: 029 2046 8600

PAC(4) 05-13 - Papur 3

Cyflwyniad i'r Pwyllgor Dethol 19/02/2013

Mae nodau ac amcanion Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru yn gyfuniad o'r rhai a gynhwysir o fewn amrywiol ddogfennau canllaw sy'n berthnasol i Argyfyngau Sifil yng Nghymru.

Gellir eu diffinio'n fwy manwl fel a ganlyn:

Nodau:

- Bydd Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru yn dod ar frig trefniadau amddiffyn y cyhoedd ar gyfer yr ardal a warchodir gan Heddlu Gogledd Cymru.
- Sicrhau bod lefel priodol o barodrwydd i alluogi ymateb aml-asiantaeth i ddigwyddiadau allai gael effaith ar gymunedau Gogledd Cymru
- Sicrhau bod y dyletswyddau hynny'n cael eu cyflwyno'n effeithiol o dan y Ddeddf Argyfyngau Sifil, sydd angen eu datblygu mewn amgylchedd aml-asiantaeth
- Cynnig cymorth i baratoi cynlluniau, protocolau a threfniadau aml-asiantaeth. Cefnogi ymatebwyr i ddatblygu a gweithredu ymarferion aml-asiantaeth a digwyddiadau hyfforddi eraill fel bo angen er mwyn mynd i'r afael meysydd peryglon lleol ac ehangach sydd wedi eu nodi ac y gellir eu rhagweld

Amcanion:

- Hwyluso cynllunio brys ac argyfwng integredig ar draws ardal Gogledd Cymru sy'n ymwneud ag ymatebwyr Categori 1 a 2
- Bod yn fforwm rhannu gwybodaeth a chydweithio rhwng y sefydliadau ynglŷn â materion cynllunio brys ac argyfwng
- Rhoi penderfyniadau strategol a pholisïau ar waith o ran ymateb a pha mor barod yw Gogledd Cymru, gan gynnwys cadarnhau'r Gofrestr Risg Cymunedol
- Sicrhau bod dulliau, blaenoriaethau a chyfrifoldebau unigol pob sefydliad yn cydweddu â'i gilydd ac yn cyd-fynd â threfniadau partneriaid
- Cynnig fforwm effeithiol ar gyfer ymgynghori a thrafod ar y cyd ynglŷn â materion sy'n effeithio ar ymatebwyr o ran camau parodrwydd, ymateb a swyddi yn ymwneud â:
  - Risg,
  - Cynllunio ar gyfer digwyddiadau mawr neu argyfyngau difrifol,
  - Cynllunio ar gyfer parhad busnes,
  - Trefniadau i rybuddio a rhoi gwybodaeth i'r cyhoedd,

- Cyhoeddi gwybodaeth am risgiau a chynlluniau
- Sicrhau bod adnoddau priodol ar gael i weithgorau er mwyn iddynt gyflawni cyfrifoldebau statudol neu rai'n seiliedig ar dasg
- Rhannu, lle bo'n briodol, y gwersi a ddysgwyr o argyfyngau ac ymarferion yn lleol a thrwy'r Allwyr Cydnerthedd Cenedlaethol a chymryd camau ymlaen i wella cynlluniau a gweithdrefnau
- Ystyried oblygiadau lleol deddfwriaeth, mentrau cenedlaethol a phenderfyniadau ar Fforwm Cydnerthedd Cymru

Rydym yn wynebu sawl mater tebyg i'n cydweithwyr yn rhanbarthau eraill Fforwm Lleol Cymru Gydnerth, oni bai bod gennym atomfeydd niwclear yr Wylfa a Thrawsfynydd o fewn ein terfynau. Daw hyn i'r amlwg pan fydd datblygu Wylfa B yn mynd yn ei flaen. Ond, mae gweithio clos rhwng partneriaid Fforwm Lleol Cymru Gydnerth a Magnox a'r Rheolydd Niwclear yn sicrhau bod cynlluniau mewn lle a'u bod yn cael eu profi'n rheolaidd.

Byd penaethiaid strategol y sefydliadau sy'n ffurfio aelodaeth Fforwm Lleol Cymru Gydnerth yn creu Grŵp Cydlynio Strategol (Aur) pe digwyddai argyfwng o unrhyw fath sy'n gofyn am strwythur rheoli aml-asiantaeth.

Mae'r berthynas gaiff ei datblygu drwy weithio, cynllunio a hyfforddi ar y cyd fel rhan o Fforwm Lleol Cymru Gydnerth yn helpu i sicrhau dilyniant yn y dull o weithio, fel y gwelwyd yn ddiweddar yn ystod llifogydd Sir Ddinbych.

Fy nghefnidir:

Roedd fy nghefnidir yn y Gwasanaethau Cymdeithasol yn cynnwys gweithio am sawl blwyddyn gydag oedolion agored i niwed er mwyn helpu i atal camdriniaeth. Teimlaf fod sawl sgil o fewn fy ngwybodaeth, profiad a chysylltiadau y gallaf ddod a nhw i rôl y Cydlynnydd. Mae nifer o'r rhai yr wyf yn gweithio gyda nhw nawr, eisoes yn gyfarwydd i mi, oherwydd yr hyfforddiant aml-asiantaeth a'r ymarferion sydd wedi eu cynnal. Oherwydd hyn, roedd yn haws i mi gynefino â'r rôl ac roedd y trosglwyddiad rhwng ymadawriad y Cydlynnydd blaenorol a minnau'n cychwyn ar y swydd yn fwy llyfn.

Teimlaf fod fy nghefnidir yn arbennig o berthnasol o ystyried bod mwy o angen am gynnwys y gymuned er mwyn hybu cydnerthedd a thynnu sylw cadarnhaol at y gwaith cynllunio y mae'r gymuned cydnerthedd yn ei wneud ym mhob rhan o Gymru. Wrth symud ymlaen i feithrin ffyrdd newydd o weithio gyda'r boblogaeth, gellir dod a phroffil cydnerthedd i'r amlwg yn yr ardal ddaearyddol hon gydag enghreiffiau o arfer dda. Mae hyn yn ei dro yn rhoi sicrwydd i gymunedau ac wrth asesu'r risgiau lleol, mae'n gosod llwyfan i dynnu sylw at fylchau Llywodraeth Cymru mewn cydnerthedd, allai fod y tu hwnt i'n rheolaeth ni.

Mae'r ffaith fod gen i gefndir yn y gwasanaethau cymdeithasol wedi creu rhai cyfleoedd i Ogledd Cymru oherwydd fy mod i bellach yn cynrychioli Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru ar Dîm Partneriaeth Cydnerthedd Cymru, y Grŵp Cydnerthedd Cymunedol, y Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Grŵp Iechyd a Grŵp Llifogydd Cymru. Mae'r rhain yn grwpiau y teimlaf y gallaf gyfrannu atynt a rhai sy'n gwneud gwahaniaeth i gymunedau Gogledd Cymru.

Yn ogystal â hyn, daeth y pedwar Cydlynnydd at ei gilydd dair gwaith y flwyddyn i drafod datblygiadau, rhannu syniadau a thynnu sylw at unrhyw arferion da neu i nodi bylchau.

Cynlluniau a sefyllfa bresennol Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru – fy marn

Mae adnabod pobl sy'n 'agored i niwed' mewn digwyddiad yn wybodaeth hanfodol - ar ryw adeg benodol, gallai unrhyw un o fewn cymuned gael eu hystyried yn agored i niwed - mamau gyda theulu ifanc, pobl sy'n sâl o'r gwaith neu sydd wedi torri asgwrn, pobl y mae eu car wedi torri lawr mewn ardal wledig ayyb. Mae'n herio'r diffiniad clasurol o fod yn 'agored i niwed', sef pobl oedrannus neu rywun ag anabledd, ac mae'n gwneud y camau cynllunio ac ymarfer wrth ffurfio ymateb i ddigwyddiad yn fwy heriol a hanfodol. Hyd yma, nid oes ateb hawdd i adnabod y grwpiau yma, ond drwy gysylltu gyda'r Gwasanaethau Cymdeithasol, meddygfeydd, cydweithwyr iechyd eraill a'r cwmnïau gwasanaethau, gellir cael rhestr gynhwysfawr ar adeg y cynllunio ar gyfer digwyddiad sydd ar fin digwydd.

Yn ddiweddar, aeth cydweithiwr o'r Heddlu a minnau i Goleg Menai ym Mangor i weithio gyda myfyrwyr o leiafrifoedd ethnig er mwyn egluro'r cysyniad o gynllunio brys ac er mwyn hyrwyddo cydnerthedd cymuned ac unigolion. Cafwyd ymateb

mor dda, nes y bydd y thema hon yn parhau gyda rhagor o ymweliadau a Choleg Llandrillo, i weithio gyda myfyrwyr ar gwrs Bagloriaeth Cymru i hyrwyddo dinasyddiaeth dda. Byddai hyn yn cynnwys hybu eu cydnerthedd eu hunain a gwneud asesiadau risg, ond hefyd i annog y myfyrwyr i ystyried eu cymdogion – yn enwedig rhai oedrannus neu rai ag anabledd.

O ran y datblygiadau penodol o wnaed yn ardal Gogledd Cymru ei hun, gallaf roi gwybod i'r Pwyllgor bod mwy o ddatblygiad wedi bod yn y meysydd diddordeb canlynol:

- Achredu cyfleoedd dysgu a datblygu: Mae nifer o sefydliadau o fewn Fforwm Cydnerthedd Lleol Gogledd Cymru yn cyfrannu at Gronfa Ddysgu a Datblygu. Mae hyn yn cyflwyno hyfforddiant ac ymarferion ar draws Gogledd Cymru i'r partneriaid aml-asiantaeth i gyd, ac mae integreiddio da rhwng Cat1, Cat 2 a'r Sector Gwirfoddol.

Yn ddiweddar, mae'r Pwyllgor Dysgu a Datblygu wedi ymchwilio i achredu ein cyfleoedd dysgu a datblygu gyda'r Sefydliad Amddiffyn Sifil a Rheoli Argyfwng (ICPEM). Mae 90% o'r gwaith cynllunio wedi ei gwblhau a dim ond angen mesur gwerthusiad y cyfranogwyr o'r profiad dysgu

- Rhybuddio a Rhoi Gwybod – mae gan Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru bresenoldeb ar Twitter a Facebook erbyn hyn, ac mae gwefan wrthi'n cael ei datblygu i gyd-fynd a gwefan Cydnerthedd Cymru a'r Allrwyd Cydnerthedd Cenedlaethol. Mae pob llwyfan yn cynnig ffurf arall o gyfathrebu o fewn y rhwydwaith cydnerthedd, ond yn bwysicach wrth gysylltu gyda'r cyhoedd – yn enwedig aelodau iau.
- Mae Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru hefyd yn monitro cynnydd cais am arian gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i wneud ymarfer mapio llifogydd yn ardal Gorllewin Morfa Rhuddlan. Mae hon yn ardal sydd â thair unllawr yn unig ynddi, sy'n gartrefi i bobl ar incwm isel, teuluoedd, pobl oedrannus a rhai ag anableddau.

Bydd canlyniadau'r astudiaeth yn sail bwysig i'n gwaith cynllunio ar gyfer y dyfodol wrth weithio gyda grwpiau agored i niwed ar draws Gogledd Cymru gan ein bod yn gweithio ar rybuddio a rhoi gwybodaeth, yn ogystal â materion gwagio/ cysgodi drwy'r broses adfer.

- Cyswllt, a chysylltiadau gwaith agos, gyda Swyddogion Cyswllt Llywodraeth Cymru sydd wedi eu lleoli yng Nghyffordd Llandudno - wrth gynllunio ar gyfer Anghydfod Tanwydd 2012 a chynllunio at Dywydd Gaeafol 2012/13, lluniwyd cysylltiadau agos gyda thîm Swyddogion Cyswllt Llywodraeth Cymru yn lleol. Mae hwn yn gyswllt gwerthfawr gan ei fod yn hyrwyddo dull unedig o gynllunio ar gyfer argyfyngau yn y rhanbarth hwn. Mae Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru yn ystyried ei hun yn ffodus iawn o gael yr adnodd a'r cyswllt hwn oherwydd mae Swyddogion Cyswllt Llywodraeth Cymru yn ffynhonnell wych o gyngor ac yn cyfrannu'n effeithiol at ein cyfnodau cynllunio a'n gweithgorau.

- Mae integreiddio digwyddiadau hyfforddi o fewn ein calendr lleol yn hyrwyddo dull cenedlaethol o ymdrin â chydnerthedd sy'n cyd-fynd a'r amcan i gyfuno ein cynlluniau Fforwm Lleol Cymru Gydnerth unigol gydag un cenedlaethol lle bo modd. Bydd hynny'n gadarnhaol iawn o ran Rhybuddio a Rhoi Gwybod, Gwagio/Cysgodi, Adfer, Cymorth Dyngarol a Llifogydd gydag atodiadau'n dangos manylion lleol ar gyfer pob ardal.
- Bydd ymarferion aml-asiantaeth, aml-ranbarth – yn Ymarfer Berwyn Ebrill 2013 yn dod â'r tri Gwasanaeth Tân ac Achub, Chwilio ac Achub y Llu Awyr Brenhinol, cynrychiolwyr Cat 2 ac ymatebwyr y Sector Gwirfoddol a Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru at ei gilydd. Mae'n Ymarfer Achub o'r Dŵr ar y Tir Mawr gan y Grŵp Gwasanaethau Brys ar y Cyd.

Mae Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru yn cymryd rhan drwy gyfrwng Diwrnod Cynnwys y Gymuned sydd wedi ei drefnu ar gyfer 19eg Mawrth 2013. Bydd hwn yn dod â'r holl asiantaethau sy'n cymryd rhan at ei gilydd yng Nghanolfan Hamdden y Bala i hyrwyddo'r ymarfer, cydnerthedd cymunedol, parhad busnes ac asesiadau risg ar gyfer unigolion.

- Mae sawl aelod o staff o'r gymuned cydnerthedd wedi mynychu cyrsiau hyfforddi wedi eu hachredu, a dylid annog y rhai sy'n meddu ar y sgiliau a'r profiad i gyflwyno'r hyfforddiant hwnnw i gydweithwyr, i wneud hynny. Mae hynny'n sicrhau 'gwerth am arian' i unrhyw hyfforddiant yn y dyfodol, yn ogystal â hyrwyddo'r sgiliau ym mhob maes cydnerthedd. Unwaith eto, gall hyn sicrhau y gellir defnyddio'r hyfforddiant i fynd i'r afael a materion cenedlaethol, ond hefyd i edrych ar y peryglon sy'n berthnasol i'r ardal Fforwm Lleol Cymru Gydnerth dan sylw. Mae hyn wedi ei arddangos yn genedlaethol ac mae bellach yn cael ei ddefnyddio fel arf i fynd i'r afael ag anghenion hyfforddi rhoi'r System Tasg/Cofnodi Badger Clio ar waith, lle bydd Cydlynedd Dyfed Powys yn cyflwyno peth o'r hyfforddiant, tra bydd yr hyfforddiant lleol yn cael ei gyflwyno gan Heddlu Gogledd Cymru.
- Mae ffurfio cysylltiadau clos gydag ardaloedd eraill Fforwm Lleol Cymru Gydnerth wedi profi i fod o gryn werth ac mae'n rhywbeth y mae pedwar Cydlynedd Fforwm Lleol Cymru Gydnerth yn teimlo'n gryf yn ei gylch. Mae'n dangos strategaeth gydlynol o ran cynllunio argyfwng integredig ac mae'n hyrwyddo cymorth cyffredin wrth gydnabod, nad yw achosion brys, yn cadw at ffiniau daearyddol. Felly mae bod yn ymwybodol o gynlluniau'r naill a'r llall, arsylwi neu gyfranogi mewn ymarferion a datblygu cynlluniau ar y cyd yn arfer dda ond yn ffordd werthfawr o gadw adnoddau. Mae gan Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru gysylltiadau agos gyda thair ardal Fforwm Lleol Cymru Gydnerth, ond mae'n gweithio'n glos gyda fforymau cydnerthedd Swydd Caer ac yn creu cysylltiadau gyda Fforwm Cydnerthedd Lleol Glannau Merswy a Gorllewin Mersia hefyd.
- Cyn i mi gychwyn yn y swydd hon, roedd pob un o bedair ardal Fforwm Lleol Cymru Gydnerth wedi cynnal adolygiad cymheiriaid o gynlluniau,

cydnerthedd a strwythurau'r naill a'r llall. Nodwyd themâu cyffredin yn ogystal â gwahaniaethau radical yn y ffordd yr ydym wedi ein strwythuro a sut rydym yn ffurfio ein cynlluniau. Teimlaf fod angen mynd i'r afael â hyn drwy resymoli telerau a dyletswyddau'r Cydlynnydd a symleiddio'r ffordd y caiff y gwaith ei ffurfio.

- Mae cynnwys y Sector Gwirfoddol yn hanfodol o fewn Fforwm Cydnerthedd Gogledd Cymru a dangoswyd hynny mewn Diwrnod Ymwybyddiaeth y Gwasanaethau Gwirfoddol ar 19eg Hydref 2012. Yn dilyn y Diwrnod Ymwybyddiaeth hwnnw, daethpwyd ag un o'r sefydliadau i mewn a chawsant y gwaith o gymryd rhan yn y chwilio am April Jones. Mae partneriaid o'r Sector Gwirfoddol yn rhan o'n gweithgorau ac yn cymryd rhan mewn ymarferion, ond hefyd, os teimlir bod hynny'n briodol, maen nhw'n arwain ym mheth o'r gwaith – h.y. Cymorth Dyngarol ac Adfer Mewn ffordd ymarferol, gwelwyd bod y cysylltiadau a ffurfiwyd gyda phartneriaid o'r Sector Gwirfoddol yn amhrisiadwy yn ystod llifogydd Sir Ddinbych ym mis Tachwedd 2012
- Mae rhesymoli nifer yr is-grwpiau o fewn pob Fforwm Cydnerthedd Lleol yn flaenoriaeth i Fforwm Cydnerthedd Cymru yn ogystal â phob ardal Fforwm Cydnerthedd Lleol hefyd. O fewn Gogledd Cymru, er bod gennym chwe awdurdod lleol, un Gwasanaeth Tân sydd gennym, un Heddlu ac un corff lechyd. Felly, mae'r rhai sy'n mynychu cyfarfodydd yn tueddu i fod yr un rhai dro ar ôl tro. Rwy'n teimlo bod dau fater penodol yma -
  - Hyrwyddo'r neges bod cynllunio ar gyfer argyfyngau sifil yn fater ar gyfer yr holl staff sefydliadol, nid ar gyfer y cynllunwyr brys yn unig, ac felly y dylid helaethu'r nifer sy'n mynychu ac yn cyfranogi yn yr hyfforddiant
  - Symleiddio nifer y grwpiau – unwaith y maent wedi cwblhau eu cynllunio, ymarfer ac adolygu, os ydynt wedi bodloni pob amcan ar eu cynlluniau gwaith blynyddol, yna gall y grwpiau arafu eu gwaith a dod at ei gilydd unwaith y flwyddyn neu fel bo'r angen, er mwyn adolygu unrhyw ddatblygiadau fel digwyddiad gorchwyl a gorffen. Byddai hyn yn galluogi integreiddio unrhyw bwyntiau dysgu neu ddigwyddiadau i mewn i'r cynlluniau

I gloi, ar ôl y deg mis cyntaf yn fy swydd, byddwn yn gwneud y sylwadau canlynol:

- Mae'r gymuned gyd-nerthu yng Nghymru'n cyfathrebu'n dda gyda'i gilydd ac mae llawer o dystiolaeth o gydweithio a chydweithrediad dros y ffiniau.
- Mae lle i wella bob amser ac rwy'n credu bod strwythurau gwahanol Ysgrifenyddiaeth pob Fforwm Lleol Cymru Gydnerth yn rhannol yn rhwysr i raddau helaethach o lwyddiant
- Mae rhai o'n gweithgorau'n aros am ddeddfwriaeth genedlaethol neu ganllawiau ac ymddengys ei fod yn eithriadol o araf yn cael ei gyhoeddi. Mae hyn yn peri oedi cynllun gwaith y grŵp rhag symud yn ei flaen ac rydym yn dechrau gweld efallai y bydd yn rhaid i'r grwpiau hyn fod yn segur nes y

bydd y gwaith papur cenedlaethol wedi ei orffen. Fel arall, nid oes pwrpas i'r grŵp gyfarfod.

- Tra mod i'n gwerthfawrogi'r rhesymau dros gyfyngu dewis Cadeirydd gweithgor o asiantaeth statudol, teimlaf er mwyn gwneud yn fawr o'r sgiliau ym mhob sector o'r gymuned cydnerthedd, y dylid annog mwy o bersonél Categori 2 neu'r Sector Gwirfoddol i gymryd y rôl hon. Byddai hyn hefyd yn ehangu mwy ar y sgiliau a'r gronfa staff. Teimlaf fod angen hyrwyddo hyn ymhellach yng Nghymru er mwyn cydnabod cyfraniad gwerthfawr partneriaid Cat 2 a'r Sector Gwirfoddol

I gloi, hoffwn ddiolch i'r Cadeirydd ac aelodau o'r Pwyllgor Dethol Cyhoeddus am y cyfle gwerthfawr hwn i rannu fy marn.

PAC(4) 05-13 - Paper 4

Cyflwyniad i'r Pwyllgor Dethol 19/02/2013

Wrth adrodd yr adroddiad, gofynnwyd i mi sylwi ar a darparu unrhyw dystiolaeth ychwanegol mewn perthynas â'm rôl fel cydlynnydd hapddigwyddiadau sifil y Grŵp Gwasanaethau Brys ar y Cyd. Mewn perthynas â'r cais hwnnw, hoffwn nodi'r pwyntiau canlynol:

- Mae'r adolygiad wedi amlygu bwlch penodol o ran profi cam adfer digwyddiadau brys. Mae Grŵp Dysgu a Datblygu Cymru'n canolbwyntio ar y mater hwn a chyflwyniad pecyn dysgu a datblygu lefel strategol Amlasiantaeth Aur Cymru sydd wedi'i ddatblygu. Canolbwyntiodd ail ddiwrnod y digwyddiad yn llwyr ar adfer a bydd angen cynrychiolwyr i fynd i'r afael â'r materion a wynebwr gan reolwyr strategol wrth adfer rhag argyfwng. Mae pob Fforwm Lleol Cymru Gydnerth yn cymryd rhan ac mae cyrsiau'n cychwyn ym mis Mawrth 2013.
- Mae grŵp Dysgu a Datblygu Cymru wedi datblygu a rhannu cronfa ddata o ddeunydd dysgu a gedwir ar yr allrwyd Cydnerthedd Cenedlaethol. Mae hyn wedi caniatáu osgoi dyblygu ac wedi cynorthwyo o ran cysondeb ar draws y cymunedau cydnerth yng Nghymru.
- Amlygodd yr adolygiad y ffaith nad oedd ymarfer a hyfforddi'n cynnal a phrofi cynlluniau argyfwng. Bydd yr hyfforddiant Cymru Aur yn cymryd hyn i ystyriaeth ac yn defnyddio cynlluniau argyfwng lleol fel rhagddarlenniadau a chynnwys hanfodol ar gyfer y cwrs dau ddiwrnod.
- Amlygodd yr adolygiad yr anhawster cynyddol o ran sicrhau lefelau cyllid cynaliadwy ar gyfer gweithgareddau cydnerth ar y cyd. Mae grŵp Dysgu a Datblygu Cymru wedi llwyddo i gyflawni cost-effeithlonrwydd drwy caffael dysgu a datblygu ar sail Cymru Gyfan. Mae'r cyfryngau cymdeithasol mewn pecyn argyfwng yn enghraifft dda o hyn, a dylid parhau â'r broses hon lle bo'n briodol.
- Amlygodd yr adolygiad yr angen i ymatebwyr categori 1 ddefnyddio offer cyfryngau cymdeithasol yn llawn adeg argyfwng. Mae'r hyfforddiant diweddar ar gyfryngau cymdeithasol mewn argyfwng wedi rhoi sbardun ar gyfer y datblygiad hwn ar draws Cymru, gyda nifer o fynychwyr strategol allweddol yn mynd nôl â materion i'r gweithle er mwyn mynd i'r afael â nhw. Mae Heddlu Dyfed-Powys yn enghraifft dda o hyn – mae eu dilynwyr ar Twitter wedi cynyddu o lai na 100 dilynwr i 12,500 o ddilynwyr yn y chwe mis diwethaf.

Eitem 4

PAC(4) 05-13 - Paper 5

Response to the Wales Audit Office report 'Civil Emergencies in Wales'

Introduction

St John Cymru Wales (St John) is a national charity in Wales and part of the International Order of St John. It has its Headquarters in Cardiff but relies heavily on its 4,700 volunteers across Wales who in 2011 completed 189,746 duty hours.

In 2011 it treated 6,411 patients, supplied 387 ambulance shifts to the Welsh Ambulance Services NHS Trust and transferred over 15,000 patients. It has an extensive fleet of 112 vehicles including a large number of emergency ambulances in addition to 4x4 and other specialised vehicles.

As an organisation it is always prepared to come to the aid of those in need of first aid care. It is an essential part of Wales's emergency response system, working alongside statutory services to support communities when the NHS ambulance service is overstretched – be it during extreme weather conditions, times of flooding or following major accidents.

St John welcomes the opportunity to comment on this report although we were surprised not to be interviewed ahead of the document being produced, especially as we are mentioned in it.

Relationships

We have a very good working relationship with the Welsh Ambulance Services NHS Trust and local authority emergency planning officers in certain areas although this seems to vary across Wales. We are perceived by many as the 'Ambulance Reserve'.

As an organisation we have very limited involvement with the Local Resilience Forums and only in some cases are we involved with some of the sub groups.

We believe that as a national organisation there should be a suitable forum for us to plan and coordinate approaches. We are not currently part of the Wales Community Resilience Group.

We think that our capabilities are well known to the Welsh Ambulance Services NHS Trust but this capability needs to be highlighted to other Category One Responders.

Track record

During the recent snow (January 2013) St John Wales provided over 1,100 hours of support to the Welsh Ambulance Services NHS Trust with Silver officers deployed to two of the Emergency Control Centres.

Assisted Emergency Services during the Aberystwyth floods of 2012 deploying a senior officer to the Silver Incident Room and first aid team/ambulance for the Penglais School Rest Centre.

Created an online map of St John resources that were utilised on the Olympic Torch relay (2012). This information showed St John involvement as a graphical representation and was made available to Emergency Control Centres and Silver cells should they wish to contact local resources.

During the Chevron fire of 2011 and within 30 minutes of the request from the Welsh Ambulance Services NHS Trusts Emergency Control Centre St John had six ambulances available had the incident required it.

Provided extensive support to the NHS during the snow of 2009/10 over 23 days resulting in excess of 1,000 duty hours. As a result the organisation now has a 4x4 strategy in place working towards at least one 4x4 resource in each local authority area.

St John has taken an active part in several exercises over the last few years including Oystercatcher (2006), USAR Cymru (2009) and Pen y Clip tunnels (2010). We also supplied several resources to Liverpool as part of Operation Constant Care in 2006.

We previously in conjunction with the Welsh Ambulance Services NHS Trust and other NHS organisations trained our volunteers to the internationally recognised Major Incident Medical Management and Support (MIMMS) standard. St John has recently become a recognised MIMMS Training Centre and will be running its own courses in future.

Report recommendations

Only two of the recommendations relate to us as part of the voluntary sector.

Recommendation 7   *We recommend that Category One responders, through the Wales Resilience Partnership Team, ensure sufficient representation from, and communication with, all organisations with a substantive role in resilience or in emergency response.*

St John agrees with this recommendation and would be keen to be part of a national forum. Any forum needs to have clear terms of reference, a well defined membership and should not be isolated. We are not sure however what is to be gained if the forum only contains other national voluntary groups. It is also worth considering what role if any this forum would have during a pan Wales incident.

Recommendation 8   We recommend that the organisations developing resilience and managing emergencies should formally recognise the potential contribution of the voluntary sector, and that the voluntary sector should become an integrated part of the emergency plans produced by Category One Responders

Our track record along with other voluntary sector organisations should be formally recognised and emergency plans reviewed annually to ensure that they are up to date and clearly define what is expected of the voluntary sector.

Finances

As a charity St John receives no direct funding for participating in Civil Contingency exercises or meetings and relies on charitable donations to facilitate this. It has however received limited funding for a number of Airwave terminals that can be utilised during major incidents but this is limited to vehicles along the M4 corridor.

James Shaughnessy
Director of Operations
12th Feb 2013

Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

Lleoliad: **Ystafell Bwyllgora 3 - y Senedd**

Dyddiad: **Dydd Mawrth, 5 Chwefror 2013**

Amser: **09: - 11:00**

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar Senedd TV yn:

http://www.senedd.tv/archiveplayer.jsf?v=en_400000_05_02_2013&t=0&l=en

---

Cofnodion Cryno:

Aelodau'r Cynulliad:

Mohammad Asghar (Oscar) AC
Mike Hedges
Julie Morgan
Gwyn R Price
Jenny Rathbone
Aled Roberts
Jocelyn Davies
Andrew RT Davies (Cadeirydd)

Tystion:

David Rees, Swyddfa Archwilio Cymru
Huw Vaughan Thomas, Archwilydd Cyffredinol Cymru,
Swyddfa Archwilio Cymru
Emma Giles, Performance Specialist, Swyddfa Archwilio
Cymru
Alan Morris, Swyddfa Archwilio Cymru
Anthony Barrett, Wales Audit Office Partner, Wales Audit
Office

Staff y Pwyllgor:

Tom Jackson (Clerc)
Daniel Collier (Dirprwy Glerc)
Joanest Jackson (Cynghorydd Cyfreithiol)

---

1. Cyflwyniad, ymddiheuriadau a dirprwyon

1.1 Croesawodd y Cadeirydd yr Aelodau ac aelodau'r cyhoedd i'r cyfarfod.

2. Gwybodaeth am adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru ar Fwrdd Draenio Mewnol Cil-y-coed a Gwastadeddau Gwynllwg

2.1 Croesawodd y Cadeirydd Anthony Barrett, Archwilydd Cyffredinol Cynorthwyol a David Rees, Rheolwr Llywodraethu Swyddfa Archwilio Cymru.

Camau i'w cymryd:

Gofynnwyd i Swyddfa Archwilio Cymru ddarparu:

- Nodyn gyda rhagor o wybodaeth am bresenoldeb aelodau a benodwyd yng nghyfarfodydd y Bwrdd Draenio (gan nodi aelodau awdurdodau lleol a swyddogion).
- Nodyn gyda gwybodaeth am aelodaeth y Bwrdd Draenio yn y gorffennol.

3. Gwybodaeth gan Archwilydd Cyffredinol Cymru am adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru 'Adroddiad Dilydol ar Weithrediadau Comisiwn Coedwigaeth Cymru'

3.1 Croesawodd y Cadeirydd Huw Vaughan Thomas, Archwilydd Cyffredinol Cymru, Alan Morris, Cyfarwyddwr y grŵp archwilio perfformiad ac Emma Giles, Arbenigwr perfformiad.

4. Papurau i'w nodi

4.1 Nododd y Pwyllgor gofnodion y cyfarfod blaenorol.

5. Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y canlynol:

Eitemau 6 a 7.

6. Opsiynau ar gyfer ymdrin â Bwrdd Draenio Mewnol Cil-y-coed a Gwastadeddau Gwynllwg

6.1 Bu'r Pwyllgor yn trafod opsiynau ar gyfer ymdrin â'r materion sy'n codi o adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru, 'Archwiliad o Gyfrifon 2010–2011: Bwrdd Draenio Mewnol Cil-y-coed a Gwastadeddau Gwynllwg'.

Cam i'w gymryd:

Gofynnodd y Pwyllgor i'r tîm clericio lunio papur cwmpasu ar gyfer ymchwiliad byr i'r materion a godwyd gan adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru, 'Archwiliad o Gyfrifon 2010–2011: Bwrdd Draenio Mewnol Cil-y-coed a Gwastadeddau Gwynllwg'.

7. Opsiynau ar gyfer ymdrin â'r Adroddiad Dilydol ar Weithrediadau Comisiwn Coedwigaeth Cymru

7.1 Bu'r Pwyllgor yn trafod y materion a godwyd gan adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru: Adroddiad Dilydol ar Weithrediadau Comisiwn Coedwigaeth Cymru

Camau i'w cymryd

Nododd y Pwyllgor gynnwys yr adroddiad.

Penderfynodd y Pwyllgor ofyn am ddiweddariad ysgrifenedig gan Brif Weithredwr Adnoddau Naturiol Cymru ar weithredu argymhelliad a wnaed yn flaenorol gan Bwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus y trydydd Cynulliad ynghylch cyfranogiad y gymuned wrth wneud penderfyniadau.

TRAWSGRIFIAD

Gweld [trawsgrifriad o'r cyfarfod](#).